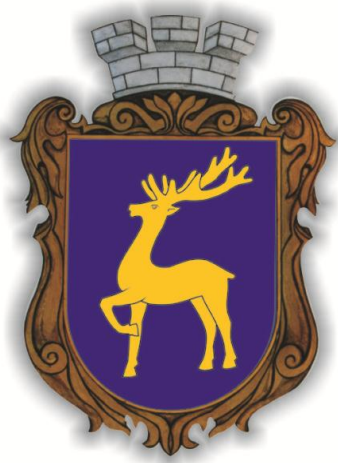

ПРОЕКТ

**СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
М. БЕРЕЖАНИ**

Підготовлено

Експертним комітетом

за сприяння

проекту «Економічний розвиток міст»

за підтримки

Квітень 2009 р.

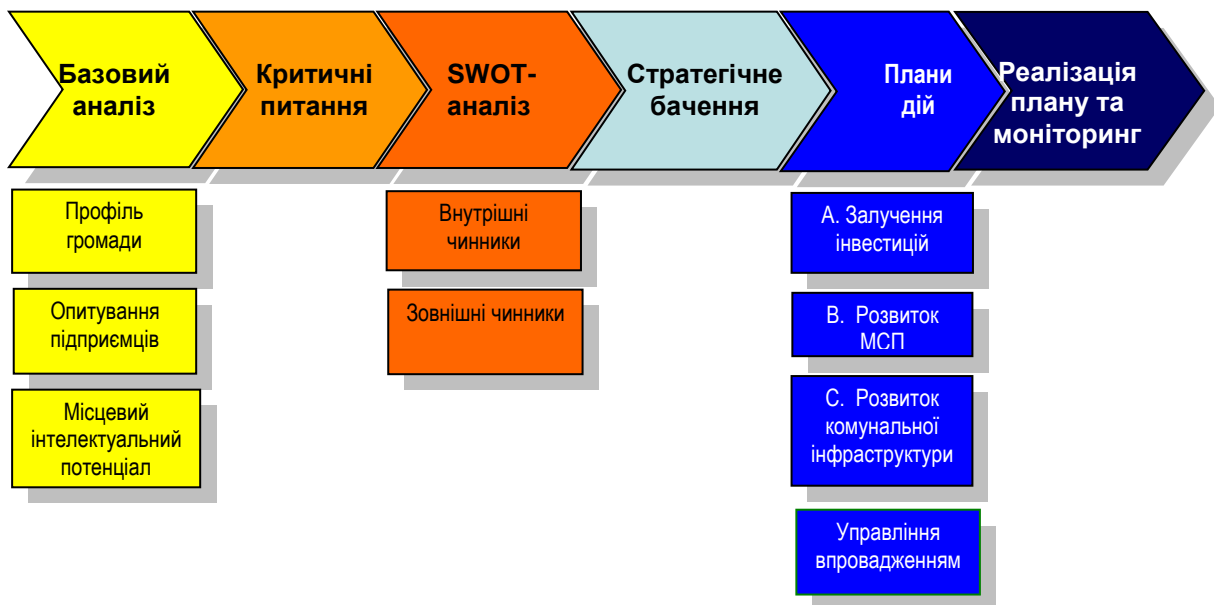
Зміст:

ВСТУП	3
СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ	5
SWOT – аналіз	6
ПЛАНИ ДІЙ	11
• Залучення інвестицій	12
• Розвиток малого і середнього підприємництва	18
• Розвиток комунальної інфраструктури	22
УПРАВЛІННЯ ВПРОВАДЖЕННЯМ	29
ДОДАТКИ	30

ВСТУП

Взимку 2008 року лідери громади Бережан погодилися, що необхідно створити стратегію економічного розвитку міста. Наприкінці лютого міський голова Степан Токарський запросив більше 40 представників місцевих підприємств, приватних підприємців, представників навчальних закладів, органів місцевого самоврядування та інших установ спільно утворити в місті Експертний комітет (далі - ЕК). Перед ЕК було поставлене завдання, дотримуючись певного структурованого процесу, розробити план стратегічного розвитку економіки міста. Очолив роботу комітету міський голова Степан Токарський. Стратегічний план створювався у співпраці з проектом «Економічний розвиток міст» Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), радники якого виконували функції консультантів ЕК.

Блок –схема процесу стратегічного планування економічного розвитку

На першій стадії проекту було здійснено «сканування середовища». Співробітники міської ради за підтримки консультантів проекту «Економічний розвиток міст» підготували Профіль громади, який містить демографічну інформацію про місцеве населення, інформацію про місцеву економічну базу, комунальну та технічну інфраструктуру, основні параметри бюджету міста, стан довкілля та умови життя. Дані та першоджерела були надані багатьма виконавчими органами міської ради, районної державної адміністрації, Центром зайнятості, відділом статистики та іншими установами.

На першому етапі створення стратегічного плану економічного розвитку було проведено опитування 18-ти підприємств міста серед яких були як найбільші роботодавці Бережан, так і вибірка малих і середніх підприємств, які працюють як у промисловому секторі, так і у сфері торгівлі та послуг. «Вивчення думки підприємців» мало на меті дізнатися про ставлення респондентів до міста, про проблеми, які вони вважають найбільш серйозними, про їхні очікування та плани на майбутнє.

Існування такої фундаментальної бази знань (Профіль громади та результати вивчення думки підприємців) відіграло важливу роль, коли члени ЕК визначали сьгоднішні та майбутні вирішальні чинники (критичні питання) економічного розвитку міста, на яких зосередиться Стратегічний план, а саме: (1) **залучення інвестицій**; (2)

розвиток малого та середнього підприємництва; (3) розвиток комунальної інфраструктури.

У червні 2008 р. ЕК провів так званий SWOT-аналіз. Одним із завдань комітету було проаналізувати сильні та слабкі сторони міста (аналіз внутрішніх чинників) й оцінити позицію міста порівняно з іншими містами України, з якими Бережани конкурують за робочі місця та інвестиції. Конкурентоспроможність Бережан також розглядалася в контексті аналізу зовнішніх чинників: сприятливих можливостей і загроз.

Наступний крок ЕК – сформулювати стратегічне бачення – яким, на одностайну думку членів комітету, має бути місто в майбутньому. Стратегічне бачення є вступом до Стратегічного плану економічного розвитку. Результати SWOT - аналізу та формулювання стратегічного бачення були обговорені й схвалені експертним комітетом 27 червня 2008 р.

Експертний комітет обговорив поточний стан стосовно кожного з вищезгаданих критичних питань і досягнув консенсусу щодо кроків, які має зробити місто, підприємства та інші партнери, щоб досягти покращень у цих питаннях. Крім членів ЕК у засіданнях приймали участь працівники виконавчих органів міської ради, підприємств, органів державного управління, а також інші особи – спеціалісти, які забезпечували наявність необхідного досвіду і спеціальних знань. У період з липня 2007р. по грудень 2008 р. силами членів ЕК були підготовлені Плани дій, які складаються зі стратегічних та оперативних цілей і завдань, спрямованих на вирішення проблем кожного критичного питання. Саме **Плани дій є стрижнем Стратегічного плану.**

Стратегічний план економічного розвитку Бережан є амбітним, і в його впровадженні братимуть участь багато організацій та окремих осіб. План визначає кроки на залучення інвестицій, покращення бізнесового клімату в місті, розширення інвестиційних можливостей, проведення системної роботи з розвитку людських ресурсів, поліпшення комунальних послуг і розвитку комунальної інфраструктури. У плані робиться наголос на створенні постійного партнерства між міською владою та підприємцями і на реалізації комплексного плану економічного розвитку міста. У процесі його впровадження буде розроблено багато матеріалів, створюватимуться бази даних, виникатимуть спільні проекти, здійснюватиметься інша діяльність. Усе це вестиме до поліпшення бізнесового середовища, кращої підтримки малих і середніх підприємств. Одна з цілей проекту – полегшити доступ до інформації та сприяти ефективній комунікації.

З процесу планування в Бережанах в цілому та з остаточного Стратегічного плану зокрема випливає кілька важливих висновків.

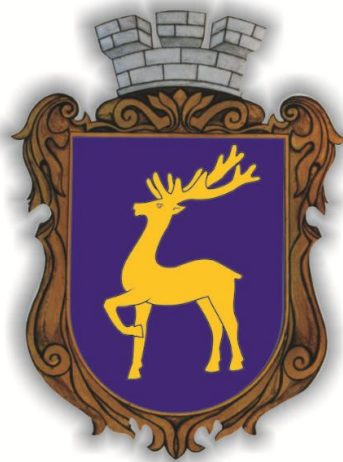
По-перше, і представники міської ради, і місцеві підприємці відчувають свою відповідальність за майбутнє міста та готові присвятити свій час, інші ресурси досягненню такого майбутнього, яке вони разом визначили й окреслили в Стратегічному плані.

По-друге, в Бережанах та поза ними існують ресурси, які за належної організації, можна використати таким чином, щоб вирішити найбільші проблеми міста. Реальне досягнення стратегічних цілей плану вимагатиме співпраці, волі та відданості всіх лідерів громади.

По-третє, питання залучення інвестицій, розвитку бізнес-клімату та комунальної інфраструктури є взаємопов'язаними, а отже ефективна робота над ними можлива лише за умови, що ми розуміємо їх у цілому. Звичайно, покращення в одному з питань сприятиме покращенням в інших.

Успіх упровадження залежатиме від тривалої відповідальності за нього людей, які були членами ЕК, а також усіх інших, хто матиме нагоду взяти участь у реалізації сформульованого бачення майбутнього їхнього міста. Тому, рекомендується у найближчий час сформувати Комітет з управління впровадженням (КУВ) з найбільш активних членів ЕК та керівництва міської ради. Завданням КУВ буде здійснення моніторингу виконання всіх 18 конкретних проектів (оперативних цілей) Стратегічного плану.

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Бережани - культурний центр регіону з вигідним географічним розташуванням, збереженою історико-архітектурною спадщиною.

Місто складувів, народних промислів та ремесел, де розвинутий історичний та зелений туризм.

Екологічно чисте європейське місто з розвинутою інфраструктурою, комфортним рівнем життя та високим рівнем культури населення.

Місто сприятливе для розвитку малого та середнього бізнесу та готове до залучення інвестицій

Стратегічне бачення – це спільне, погоджене на основі консенсусу, бачення того, як місто має виглядати в майбутньому. Стратегічне бачення є вступом до стратегічного плану економічного розвитку. Воно пояснює вихідну позицію, з якої члени ЕК розпочинають створення плану.

Запропоноване формулювання бачення містить ідеї, які члени ЕК (представники бізнесу, громадськості та міської влади) вважали найважливішими для майбутнього Бережан, а саме: привабливі умови для інвестицій та діяльності малих і середніх підприємств, висока якість життя територіальної громади.

SWOT-аналіз

Зустріч комітету для проведення аналізу внутрішніх та зовнішніх чинників відбулася 27 червня 2008 р. У зустрічі взяли участь 27 членів ЕК. Учасники обговорили сильні та слабкі сторони Бережан стосовно кожного з критичних питань окремо.

За своїм призначенням SWOT-аналіз є «інструментом» ЕК та робочих груп для підготовки реалістичних, вартих довіри планів дій, в яких поряд зі середньостроковими стратегічними цілями будуть визначені короткострокові оперативні цілі – власне проекти. Упровадження цих проектів повинно, з одного боку, усунути слабкості міста з одночасним посиленням його сильних сторін, а з другого – повною мірою скористатися сприятливими можливостями, які можуть виникнути завдяки дії зовнішніх сил.

Основна увага ЕК приділялась слабким сторонам, оскільки саме визначення стратегій та тактик їх подолання стане основою для підготовки плану дій.

АНАЛІЗ ВНУТРІШНІХ ЧИННИКІВ: СИЛЬНІ ТА СЛАБКІ СТОРОНИ

Критичне питання А:

Залучення інвестицій

Сильні сторони:

- є політична воля міської ради та бажання місцевого бізнесу змінити ситуацію на краще
- у місті вже працюють іноземні інвестори
- наявні інвестиційно-привабливі об'єкти
- наявність трудових ресурсів
- наявність сировинної бази

Слабкі сторони

- недостатній рівень знань серед представників місцевого бізнесу та влади про діяльність у сфері залучення інвестицій
- відносно низька якість послуг, що надаються потенційним інвесторам
- консалтинг у сфері залучення інвестицій - в зародковому стані
- відсутність сформованого промоційного продукту та системи його просування
- відсутня програма залучення інвестицій
- низький рівень просвіти населення стосовно необхідності залучення ПІІ

- недостатня співпраця з містами-побратимами

Критичне питання В:

Розвиток малого і середнього підприємництва

Сильні сторони

- Широке поле діяльності
- Наявність трудових, енергетичних та сировинних ресурсів
- Бажання малого і середнього бізнесу покращити ситуацію в місті
- Сприяння місцевої влади

Слабкі сторони

- Відсутність інформаційних баз даних та доступу до інформаційних ресурсів
- Жорсткі умови кредитування
- Відсутній бізнес-центр та інкубатор
- Бюрократичні перепони та непрозорість влади
- Тіньовий малий та середній бізнес
- Відсутність механізму стимулювання розвитку виробничих малих підприємств інноваційного напрямку

Критичне питання С:

Розвиток комунальної інфраструктури

Сильні сторони

- Наявність комунальної інфраструктури
- Наявність програми реформування комунальної сфери міста
- Потенційно цікава сфера для інвестора
- Компактність мережі
- Вигідна транспортна розв'язка

Слабкі сторони

- Поганий стан доріг,
- Значний знос основних фондів
- Відсутність або недостатність фінансових ресурсів
- Низький рівень сплати за надані комунальні послуги
- Недостатня кількість кваліфікованих кадрів
- Відсутність інноваційних та енергозберігаючих технологій
- Немає механізму залучення інвестора в комунальну сферу
- Проблема зі збором та утилізацією твердих побутових відходів
- Недостатньо розвинута каналізаційна мережа та мережа водопостачання
- Відсутність очисних споруд

АНАЛІЗ ЗОВНІШНІХ ЧИННИКІВ: СПРИЯТЛИВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ

Критичне питання А:

Залучення інвестицій

Сприятливі можливості

- вступ України до НАТО, ЄС (позитивні аспекти)
- покращення іміджу, посилення інтересу до України
- великий потенціал ринку збуту в Україні
- глобалізація (рух інвесторів на Схід)
- позитивне ставлення державної влади до інвесторів
- прийняття прогресивних змін до законодавства України, зокрема Бюджетного, Податкового, Митного і Земельного кодексів та інших законодавчих актів у сферах підприємницької діяльності, землекористування та містобудування
- розробка та активне впровадження стратегій розвитку і залучення інвестицій на національному та регіональному рівнях
- децентралізація управління
- будівництво сучасних транспортних магістралей поблизу міста
- стабілізація політичної ситуації в Україні
- стабільність гривні
- покращення іміджу держави

Загрози

- відсутність перспективи вступу України до НАТО, ЄС
- складні митні процедури (корупція, бюрократія)
- відсутність національної системи залучення та гарантування інвестицій

- страх національного бізнесу перед конкуруючими іноземними інвесторами, його активний супротив
- подорожчання енергоносіїв та пального
- можлива нестабільність політичної ситуації, нестабільне й непередбачуване законодавство
- нестабільність валюти (особливо для експортерів – падіння курсів іноземних валют)
- реформа місцевих фінансів і територіально-адміністративна реформа (можливі негативні наслідки)
- відтік людських ресурсів, молодь залишає місто через відсутність перспектив
- популізм національного уряду, орієнтація державного бюджету на соціальну сферу
- подальша централізація державного управління
- неприйняття прогресивних змін до законодавства України, зокрема Бюджетного, Податкового, Митного і Земельного кодексів та інших законодавчих актів у сферах підприємницької діяльності, землекористування та містобудування
- дестабілізація політичної ситуації в Україні
- перманентні намагання державної влади проводити реприватизації
- погіршення іміджу держави
- численні невдалі приклади інвестування в Україну
- повільні зміни ментальності
- дестабілізація фінансового ринку

Критичне питання В:

Розвиток малого і середнього підприємництва

Сприятливі можливості

- технічний прогрес у галузі енергетики (поширення альтернативних видів енергії)
- глобалізація (позитивні аспекти)
- вступ України в СОТ, ЄС та ін (позитивні аспекти).
- можливі позитивні зміни в законодавстві
- реформа місцевих фінансів і територіально-адміністративна реформа (позитивні наслідки)
- розвиток освітньої інфраструктури та якості освіти
- активізація місцевого лобі в органах державної влади та управління
- отримання дешевих зовнішніх кредитів
- розробка та активне впровадження стратегій розвитку на національному та регіональному рівнях
- політична стабільність в країні

Загрози

- вступ України до СОТ, ЄС (негативні аспекти)

- глобалізація (негативні аспекти)
- подорожчання енергоносіїв та пального (і, як наслідок, комунальних послуг та витрат на транспортування)
- можлива нестабільність політичної ситуації, нестабільне й непередбачуване законодавство
- можливі аварії техногенного характеру
- нестабільність валюти (особливо для експортерів – падіння курсів іноземних валют)
- агресивна конкуренція сусідніх міст (створять кращі умови для ведення бізнесу)
- відсутність прогресивних змін (або регресивні зміни) законодавства, зокрема, до Бюджетного, Податкового, Митного і Земельного кодексів та інших законодавчих актів у сферах підприємницької діяльності, землекористування та містобудування (наприклад скасування системи спрощеного оподаткування для малого бізнесу)

Критичне питання С:

Розвиток комунальної інфраструктури

Сприятливі можливості

- участь комунальних підприємств міста у загальнодержавних програмах
- позитивні зміни у законодавстві
- членство в Асоціації міст України
- створення конкуренції на ринку комунальних послуг (в т.ч. обслуговування та ремонту житла)
- отримання зовнішніх фінансових ресурсів на впровадження європейських екологічних проектів та модернізацію комунальної сфери

Загрози

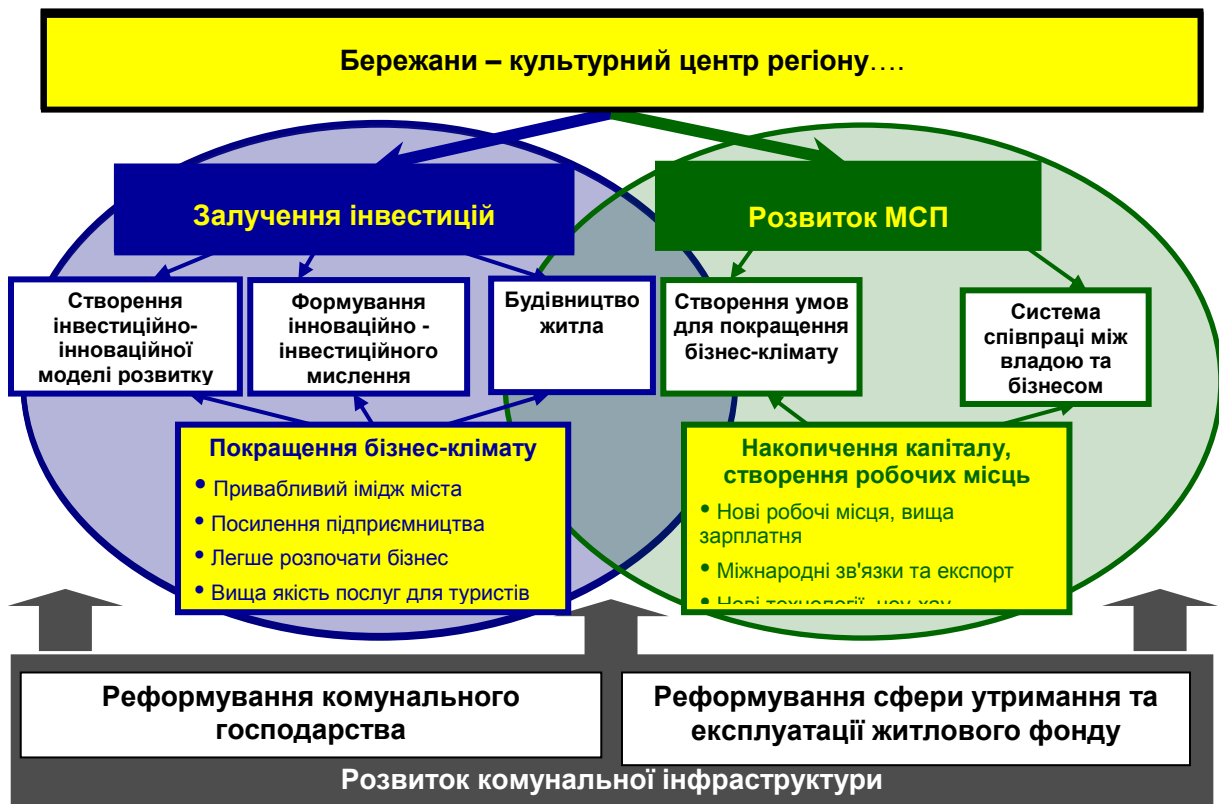
- складний механізм доступу до централізованих капіталовкладень
- низький рівень оплати у комунальній сфері
- складні механізми іпотечного кредитування
- високі позичкові ставки («дорогі» кредити) у фінансових установах
- популізм центральної влади
- нестабільність законодавства
- інфляція та подорожчання енергоносіїв
- запровадження високих норм та стандартів у галузі екології без фінансових компенсаторів

ПЛАНИ ДІЙ

Стратегічний план економічного розвитку є продуктом спільного вибору лідерів громади Березан на основі досягнення консенсусу. В основу плану покладено принцип зосередження зусиль на пріоритетних питаннях розвитку.

Три критичних питання – залучення інвестицій, розвиток малого і середнього підприємництва (МСП), а також – розвиток комунальної інфраструктури були вибрані, як вирішальні чинники, для подальшого розвитку міста та місцевої економіки. Для кожного з цих питань були складені окремі плани дій, впровадження яких має вести до покращення конкурентної позиції міста Березан. Плани дій розроблялися членами Експертного комітету, а до створення механізмів (заходів) їх конкретної реалізації також залучали відповідні виконавчі органи міської ради та осіб, які мають професійні знання, досвід у відповідній сфері, або до службової компетенції яких входить відповідне питання.

Стратегія розвитку ґрунтується на амбітному баченні – майбутнього зростання – і на трьох ретельно відібраних критичних питаннях. Комунальна інфраструктура належить до універсальних чинників, що обумовлюють розвиток місцевих економік, тоді як критичні питання, пов'язані з розвитком МСП та залученням інвестицій, віддзеркалюють очікуваний високий потенціал зростання, який має генерувати успішне впровадження стратегії.

ПЛАНИ ДІЙ

Критичне питання А   ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

У сучасному світі зовнішні інвестиції набувають надзвичайної ваги. Вони не лише забезпечують приплив необхідних фінансових ресурсів до місцевих економік, але й приносять з собою нові навички менеджменту, інновації та технології, нові ринки, нові можливості для бізнесу місцевих малих і середніх підприємств. У той же час ця сфера характеризується високим рівнем конкуренції між країнами, регіонами, містами, які пропонують усі можливі пільги для приваблення інвесторів, причому гроші, вкладені в цю конкурентну боротьбу можуть окупитися не раніше ніж через п'ять – десять років.

Відзначимо, що спроможність будь-якого міста залучати зовнішні інвестиції визначається також багатьма іншими чинниками, серед яких стан технічної інфраструктури, доступність будівель і добре підготовлених ділянок для нової забудови, сприятливий бізнес-клімат, наявність кваліфікованої робочої сили, імідж міста, обсяг та якість послуг, що надаються виконавчими органами міської ради та іншими установами й організаціями. Безпосередній вплив на здатність влити новий капітал в місцеву економіку має також те, наскільки успішно є поточна стратегія маркетингу та промоції, підтримка якій повинна надаватися на також і національному рівні.

Місту варто якнайшвидше завершити формальності щодо розширення своїх меж та прийняти оновлений Генеральний план.

Однією з переваг у конкурентній боротьбі за інвестиції, які створюють нові робочі місця, є існування переліку земельних ділянок – не надто дорогих та обладнаних інфраструктурою (з доступними тарифами на енергопостачання). Бережани, незважаючи на обмеженість міської території, мають певний потенціал для підготовки привабливої пропозиції промислових ділянок та/або будівель.

Місту варто диверсифікувати джерела надходження фінансових ресурсів шляхом залучення у місто нових виробників різних галузей.

Місто може продовжити розвивати традиційні для себе промисловість з паралельним можливим розміщенням підприємств додаткових галузей (наприклад, розвитку туризму).

Інвестиції в приваблення туристів не завжди приносять негайні результати. Щоб туристична галузь запрацювала, необхідно вдатися не лише до процесу планування, в якому враховуються людські, економічні, екологічні та інфраструктурні чинники. Крім того місто повинно запропонувати туристам цілий спектр побутових зручностей. Бережани можуть досягти успіху в розвитку туризму, тільки якщо проведе інвентаризацію своїх ресурсів, зважить усі «за» і «проти», сформулює маркетинговий план – і вийде на ринок зі своїми активами як агресивний гравець. Окрім того, слід врахувати і організаційний аспект. Щоб реалізувати ці честолюбні наміри варто у структурі виконавчих органів ради створити невеличкий підрозділ (принаймні з двох осіб), який би постійно займався даним питанням.

Реконструкція старих та будівництво нових готелів, закладів громадського

харчування, центрів масового відпочинку та дозвілля дозволить суттєво збільшити кількість робочих місць та доходів до бюджету міста. Такі зміни, перш за все, можуть відбутися тільки в разі приходу зовнішніх інвесторів.

Стратегічна ціль

А.1. Створення інвестиційно-інноваційної моделі розвитку

Оперативні цілі:

А.1.1. Оновлення Генплану міста та розширення меж міста

Міська рада та її виконавчі органи здійснюють коригування та затвердження Генерального плану міста

А.1.1.1. Прийняти рішення міської ради про необхідність розробки нового або актуалізацію діючого Генерального плану, затвердити технічне завдання

А.1.1.2. Прийняти Правила забудови м. Березан

А.1.1.3. У встановленому порядку визначити організацію – розробника Генплану

А.1.1.4. Укласти угоду з виконавцем робіт

А.1.1.5. Затвердити Генплан рішенням міської ради

А.1.1.6. Провести роботу по розширенню та затвердженню меж міста

Відповідальні: Міська рада та її виконавчі органи

А.1.2. Покращення інвестиційної привабливості комунального майна та створення електронної бази даних про інвестиційні майданчики та промислове майно

Виконавчий комітет проводить повну інвентаризацію землі та будівель, звертаючи основну увагу на об'єкти нерухомості, що придатні для ведення бізнесу та вкладення інвестицій

А.1.2.1. Оновити карт матеріали міста масштабом 1:2000

А.1.2.2. Провести повну інвентаризацію землі, споруд та приміщень. Оновити грошову оцінку землі

А.1.2.3. Розробити програму покращення інвестиційної привабливості комунального майна

А.1.2.4. Створити базу даних наявних ресурсів та об'єктів, придатних для інвестування (земля, споруди та приміщення)

А.1.2.5. Створити базу даних комунікацій

А.1.2.6. Оновити веб-сторінку міської ради

А.1.2.7. Налагодити систему оновлення інформації про інвестиційні майданчики та промислове майно та забезпечити доступ до неї через мережу Інтернет

А.1.2.8. Розробити плани детальної забудови відповідних кварталів

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет

А.1.3. Аналіз наукового та інноваційного потенціалу промислово-економічного комплексу та малого і середнього бізнесу

Міська рада разом з об'єднаннями підприємців та бізнес спільнотою, навчальними закладами міста проводять аналіз інноваційного та наукового потенціалу, наявного серед підприємств та МСП міста

А.1.3.1. Провести широке обговорення з діловими колами, представниками МСП стосовно наявності інноваційного та наукового потенціалу

А.1.3.2. Створити базу даних інноваційного та наукового потенціалу міста

А.1.3.3. Розробити систему стимулювання розвитку інноваційного та наукового потенціалу міста

А.1.3.4. Створити дорадчий орган при міській раді з використання місцевого наукового та інноваційного потенціалу

А.1.3.5. Запровадити практику проведення регулярних робочих зустрічей (круглих столів) між виробничим та науково-дослідницьким секторами (презентація наукових розробок та розгляд можливостей впровадження їх у виробництво)

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, об'єднання підприємців

A.1.4. Формування пріоритетних напрямків розвитку інноваційних програм по підприємствам, розробка інноваційних проектів

Міська рада разом з об'єднаннями підприємців розробляють пріоритетні напрямки розвитку бізнесу та програму стимулювання запровадження інноваційних програм на існуючих підприємствах міста та залучення нових інноваційних проектів

- A.1.4.1. Розробити пріоритетні програми розвитку бізнесу міста
- A.1.4.2. Розробити програму стимулювання запровадження інноваційних програм
- A.1.4.3. Розробити програму залучення нових інноваційних проектів
- A.1.4.4. Запропонувати систему стимулів та заохочень для винахідників і науковців в сфері досліджень в пріоритетних сферах для інвестування.

Відповідальні: міська рада, заступник міського голови

A.1.5. Створення інноваційної структури (бізнес інкубатор, інноваційний центр)

Міська рада має створити умови для належного функціонування інноваційної інфраструктури в місті

- A.1.5.1. Розробити проектне завдання на створення бізнес-інкубатора та інноваційного центру
- A.1.5.2. Розробити і затвердити положення і регламент роботи бізнес-інкубатора та інноваційного центру. Визначення організації-провайдера
- A.1.5.3. Вирішити питання про виділення земельної ділянки та/або приміщення для бізнес-інкубатора та інноваційного центру
- A.1.5.4. Початок роботи, укладення угод з першими клієнтами – підприємствами-початківцями

Відповідальні: міська рада

A.1.6. Створення відділу муніципальних інвестицій

Міська рада вносить необхідні зміни і доповнення до структури міської ради в частині створення відділу муніципальних інвестицій

- A.1.6.1. Внести необхідні зміни і доповнення до структури міської ради
- A.1.6.2. Затвердити нові функціональні обов'язки та підібрати персонал
- A.1.6.3. Забезпечити приміщення та обладнання
- A.1.6.4. Розробити програму навчання працівників відділу для виконання покладених на них обов'язків

Відповідальні: Міська рада

Стратегічна ціль

А.2. Формування інноваційно - інвестиційного мислення мешканців

Оперативні цілі:

А.2.1. Розробка програми промоції міста

Виконавчі органи міської ради спільно з навчальними закладами міста та представниками бізнесу готують загальнодоступну інформацію про інвестиційні бізнес можливості міста та формують пакет рекламних матеріалів для інвестора на кількох іноземних мовах. Інформація також розміщується на сайті

А.2.1.1. Підготувати зміст та розробити макети промоційних матеріалів (графіка, форма)

А.2.1.2. Затвердити макети промоційних матеріалів та бюджет на їх виготовлення (буклети, диски, брошури, тощо) чи розміщення на сайтах

А.2.1.3. Виготовити промоційні матеріали, розмістити їх на відповідних веб-сайтах та забезпечити оновлення цієї інформації

А.2.1.4. Оновлювати інформацію на веб-сайті та презентаційні матеріали

А.2.1.5. Проводити форуми, ярмарки, виставки, фестивалі

Відповідальні: Міська рада, об'єднання підприємців, навчальні заклади

А.2.2. Формування інноваційної культури населення та інвестиційної ментальності населення

З ініціативи міської ради створюється консультативна рада, котра консолідує зусилля інтелектуальної та бізнесової еліти міста, представників громадських організацій, навчальних закладів, незалежних експертів та консультантів для формування інвестиційної політики у місті та поширення знань серед мешканців, особливо молоді та юнацтва щодо формування інноваційної культури населення та інвестиційної ментальності населення

А.2.2.1. Створити консультаційну раду при міському голові з питань інвестиційної політики

А.2.2.2. Запровадити цикли радіопередач та публікацій у друкованих ЗМІ з питань формування інноваційної культури населення та інвестиційної ментальності населення

А.2.2.3. Розробити програму консультування населення та поширення знань серед мешканців. Для учнів старших класів запровадити короткий факультативний блок (спецкурс) з основ підприємництва та інвестиційного менеджменту

А.2.2.4. Провести цикл семінарів та круглих столів (у першу чергу в навчальних закладах)

А.2.2.5. Розмістити в ЗМІ матеріали, підготовлені Консультаційною радою

Відповідальні: міська рада, консультативна рада

Стратегічна ціль

А.3. Будівництво житла

Оперативні цілі:

А.3.1. Залучення інвестицій та іпотечного кредитування в будівництво житла

Міська рада, її виконавчі органи у співпраці з Асоціацією міст України та громад вивчає досвід та запроваджує в Бережанах кращі практики в сфері залучення інвестицій та іпотечного кредитування в будівництво житла

А.3.1.1. Вивчити досвід інших міст та стану ринку житла у місті

А.3.1.2. Розробити Положення про інвестиції у сферу житлового будівництва та реконструкції житла

А.3.1.3. Провести ряд круглих столів та переговорів з потенційними інвесторами та іпотечними установами

А.3.1.4. Запровадити програму будівництва житла на основі принципів іпотечного кредитування

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет

А.3.2. Створення системи соціального житла

Міська рада та її виконавчі органи розробляють концепцію реалізації положень концепції Державної програми "Соціальне житло" та Закону України „Про житловий фонд соціального призначення”

А.3.2.1. Вивчити та проаналізувати положення Програми та Закону, заходів розроблених Тернопільською ОДА, направлених на їх реалізацію

А.3.2.2. Розробити механізми впровадження положень Програми та Закону у м. Бережанах

А.3.2.3. Провести консультації з Міністерством регіонального розвитку та будівництва, обласною адміністрацією

А.3.2.4. Завершити формування переліку сімей, котрі претендують на отримання соціального житла

А.3.2.5. Підготувати та подати пропозиції для внесення необхідних змін та доповнень до законодавчої бази через Асоціацію міст України та громад, політичні партії

Відповідальні: міська рада, заступники міського голови

А.3.3. Запровадження механізмів залучення інвестиційних внесків на розвиток комунальної інфраструктури

Міська рада, виконавчий комітет вивчає досвід інших міст в питанні залучення інвестиційних внесків на розвиток комунальної інфраструктури та запроваджує даний механізм у м. Березанах

А.3.2.1. Вивчити досвід інших міст України у цій сфері

А.3.2.2. Розробити нормативний документ, котрий визначатиме умови залучення інвестиційних внесків на розвиток комунальної інфраструктури (врахувати положення п.А.3.1.3.)

А.3.2.3. Прийняти нормативний акт та забезпечити його реалізацію

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет

Критичне питання В. РОЗВИТОК МАЛОГО І СЕРЕДЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Розвиток малого і середнього підприємництва залежить від великої кількості різноманітних факторів. Одними із найважливіших факторів, що впливають на розвиток підприємництва, є, зокрема, місцевий бізнес-клімат та інфраструктура бізнесу. В основі успішної стратегії економічного розвитку лежить такий бізнес-клімат, який не «тільки» сприяє залученню інвестицій, що створюють нові робочі місця, але й утримує в місті існуючі підприємства, заохочує появу нових підприємств.

Часто бізнес-клімат міста є результатом стосунків між міською владою та бізнесовою спільнотою. Тому цей клімат можна поліпшити, здійснюючи більш дієву комунікацію між двома згаданими сторонами та інформуючи сектор приватного бізнесу шляхом проведення регулярних зустрічей між підприємцями та представниками влади, створення інформаційної служби для підприємців, створення сучасної інформаційної системи. Така система може включати тривимірну цифрову модель міста, розроблену на основі ГІС-технологій, з усією необхідною інформацією про ділянки, тверду інфраструктуру, проектні обмеження, власність тощо. Як перший крок у цьому напрямку варто рекомендувати створення сучасного веб-сайту міста.

Доступність будівель, виробничих та офісних приміщень є надзвичайно важливою для підтримки малих і середніх підприємств. Збільшення відкритості місцевої влади при відчуженні комунального нерухомого майна, наприклад, шляхом проведення відкритих аукціонів могло б сприяти зростанню частки малого та середнього бізнесу в структурі міської економіки.

Часто, міські ради, плануючи розвивати малий і середній бізнес, розробляють довготермінові програми його підтримки. Ці програми встановлюють пріоритети розвитку та фінансово-економічні інструменти підтримки тих чи інших сфер.

Серед інституціональних засобів поліпшення бізнес-клімату слід назвати створення бізнес-інкубаторів, які можуть допомогти новим підприємствам стати на ноги, нового центру сприяння бізнесу чи бізнес-асоціації. Слід, мабуть,

переглянути існуючу політику і нормативні акти, що регулюють питання створення та функціонування підприємств (надання дозволів та ліцензування) – наскільки ефективними та дієвими вони є, і наскільки вони допомагають створенню сприятливого бізнес-клімату. Не завадило би також позбутися зайвого бюрократизму.

Стратегічна ціль

В.1. Створення умов для покращення бізнес-клімату

Оперативні цілі:

В.1.1. Створення інформаційної бази даних (ГІС, тарифи на комун послуги, вартість дозвільних процедур, наявність сировини)

Міська рада забезпечує створення сучасної інформаційної системи, цифрової моделі міста з усією необхідною інформацією про ділянки, інфраструктуру, проектні обмеження, власність, вартість комунальних послуг та дозвільних процедур, наявну сировинну базу, яка разом з іншою бізнес-орієнтованою інформацією стане доступною для громади на веб-сайті міської ради

В.1.1.1. Розробити технічне завдання на створення геоінформаційної системи

В.1.1.2. На основі конкурсного відбору визначити організацію розробника ГІС м. Березан

В.1.1.3. Провести збір даних та внести необхідну інформацію в

електронну базу даних

V.1.1.4. Забезпечити адміністрування системи та актуалізацію інформації

V.1.1.5. Розмістити на веб-сайті міста електронну карту міста (в «розвантаженому» вигляді)

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства

V.1.2. Сприяння ефективному використанню підготовлених кадрів

Міська рада, центр зайнятості спільно з навчальними закладами міста різних рівнів акредитації, із залученням бізнес структур створюють систему ефективного використання підготовлених кадрів

V.1.2.1. Сформувати базу даних попиту і пропозиції на ринку праці

V.1.2.2. Удосконалити систему перепідготовки кадрів, максимально залучивши ресурси навчальних закладів та підприємств міста

V.1.2.3. Використовувати варіативну частину спецкурсу «Моя кар'єра» в середніх школах

V.1.2.4. Запровадити механізми заохочення працевлаштування молодих спеціалістів

V.1.2.5. Забезпечити постійне інформування громадськості про стан ринку праці

Відповідальні: Міська рада, центр зайнятості, навчальні заклади

V.1.3. Формування громадської думки щодо престижності роботи в малому та середньому бізнесі

Виконавчий комітет спільно з центром зайнятості, навчальними закладами міста різних рівнів акредитації, із залученням бізнес структур впроваджують просвітницьку кампанію щодо формування громадської думки щодо престижності роботи в МСП

V.1.3.1. Розробити план просвітницької кампанії

V.1.3.2. Запровадити в школах факультативний курс - Підприємництво

V.1.3.3. Запровадити програми з перепідготовки кадрів для роботи в МСП

V.1.3.4. Укласти угоди з суб'єктами господарювання щодо залучення їх до профорієнтаційної роботи

Відповідальні: Виконавчий комітет, центр зайнятості, навчальні заклади

V.1.4. Спрощення дозвільних процедур

Міська рада та виконавчий комітет спільно з дозвільними установами в межах своєї компетенції переглядають управлінські процедури з метою спрощення і прискорення процесу проходження дозвільних процедур підприємствами і громадянами

V.1.4.1. Проаналізувати нормативно-правові акти та алгоритми існуючих управлінських процедур, що стосуються отримання дозволів та ліцензій

V.1.4.2. Розробити прозорі та прості процедури отримання дозволів та ліцензій і провести їх обговорення з представниками бізнесу

V.1.4.3. Створити Єдиний дозвільний центр

V.1.4.4. Затвердити перелік процедур, якими займатиметься Єдиний дозвільний центр згідно норм діючого законодавства

V.1.4.5. Підготувати систему управління містом до сертифікації згідно з нормами ISO 9002

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, дозвільні установи

Стратегічна ціль

V.2. Розробка системи співпраці між владою та бізнесом

Оперативні цілі:

V.2.1. Фінансово-кредитна підтримка малого і середнього бізнесу

Міська рада та її виконавчі органи спільно з фінансово-кредитними установами започатковують та розвивають сучасні фінансово-кредитні механізми (інструменти), які забезпечують сприятливі умови для здійснення фінансово-господарської діяльності малих і середніх підприємств

V.2.1.1. Створити (удосконалити) систему фінансово-кредитних гарантій та механізму здешевлення кредитних ресурсів зі сторони міської влади для підтримки малого і середнього підприємництва

V.2.1.2. Впровадити гнучку політику преференцій щодо орендної плати та місцевих податків і зборів для пріоритетних видів підприємницької діяльності

V.2.1.3. Запровадити муніципальні замовлення (на конкурсних засадах) для надання соціально-значимих послуг територіальній громаді

V.2.1.4. Сприяти утворенню кредитних спілок та їх залучення до реалізації загальноміських проектів (розповсюдження інформації, виділення для них приміщень)

V.2.1.5. Створення муніципального банку

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет

В.2.2. Матеріальне забезпечення становлення і розвитку бізнесу

Міська рада та її виконавчі органи спільно з інституціями ринкової інфраструктури створюють умови для формування матеріальної бази та матеріально-технічного забезпечення суб'єктів господарювання

В.2.2.1. Розробити регуляторні акти, котрі регулюватимуть питання надання на конкурентних засадах в оренду об'єктів нерухомості та їх приватизації

В.2.2.2. Впровадити елементи муніципальної логістики (матеріальні, інформаційні та фінансові потоки на принципах логістики)

В.2.2.3 Провести круглі столи, громадські слухання на теми, актуальні для бізнесу, з метою захисту прав та лобювання їхніх інтересів

В.2.2.4 Реалізувати заходи програми налагодження бізнес-мережі: організація неформальних зустрічей, створення бізнес-клубів, запровадження обміну інформацією, промоція бізнесів та бізнес-можливостей тощо

Відповідальні: Міська рада, виконавчий комітет

Критичне питання С. РОЗВИТОК КОМУНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Термін «інфраструктура» описує комплекс технічних засобів, необхідних для надання основних послуг місту. Як правило, інфраструктура включає системи водопостачання і водовідведення, очисні споруди, системи енерго-, тепло- і газопостачання, автошляхи, системи зв'язку і громадський транспорт. Технічне обслуговування, підвищення якості та ефективності надання комунальних послуг вимагає інвестицій, проте обмежені фінансові ресурси як у місцевому, так і в державному бюджеті не дозволяють швидко покращити ситуацію. Можливим рішенням цієї проблеми є ретельна підготовка проектів для зовнішнього фінансування, чітке визначення пріоритетів або визначення послуг, які мають бути приватизовані, для залучення фінансово міцних інвесторів.

Якість комунальної інфраструктури має безпосередній вплив на якість життя – важливий чинник не тільки для самих мешканців міста, але й для роботодавців. Адекватна комунальна інфраструктура є необхідною умовою розвитку житлового будівництва. Навіть, якби Березани не страждали від нестачі помешкань, якості існуючого житлового фонду, стану застарілих мереж, комунальна інфраструктура все одно вимагала б суттєвого покращення, адже розвиток економіки міста повинен «іти в ногу» з розвитком комунальної інфраструктури, адже «провали» у цій сфері несуть не тільки незручності для мешканців, а й суттєві збитки для підприємців і, очевидно, міського бюджету.

Можна також очікувати, що зростання купівельної спроможності мешканців і

зацікавленість менеджерів і висококваліфікованих працівників місцевих підприємств у проживанні в цьому місті найближчим часом викличе зростання попиту на житло підвищеної комфортності, що у свою чергу, призведе до ще більшого навантаження на комунальну інфраструктуру. Це слід врахувати при розробці нового Генплану міста.

Зважаючи на надзвичайно низьку дохідність міських комунальних підприємств, місто мало б розробити ряд дієвих Програм, направлених на підвищення їх енергоефективності. Варто вивчити і спробувати запровадити наявний у багатьох містах Європи та Америки досвід залучення приватного капіталу у розвиток нетрадиційної енергетики (вітрової, сонячної та біохімічної).

Очевидно, розпочати слід з глибокого аудиту діяльності комунальних підприємств та вивчення питання можливої приватизації деяких комунальних послуг, як наприклад, вивезення і сортування сміття. Цей крок міг би стати початком для проектування і будівництва міського сміттєпереробного заводу, теплову енергію від якого можна було б використовувати для нагріву води, а електричну – для освітлення вулиць міста.

У той же час не слід мати ілюзій, що лише покращення ефективності роботи комунальних підприємств дозволить суттєво вплинути на ситуацію в комунальній сфері міста де знос основних засобів сягає критичних величин. Виважена тарифна політика, залучення інвестицій (особливо у енергоощадні технології), залучення на ринок малого бізнесу, пошук зовнішніх фінансових ресурсів, випуск місцевих цінних паперів – ось кроки, що мають бути зроблені найближчим часом. У якій пропорції ці фактори будуть задіяні – прерогатива міської ради. Як варіант, можливо спробувати використати передбачений Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» механізм самооподаткування населення, однак, зважаючи на порівняно низький життєвий рівень більшості мешканців та патерналістську ментальність це зробити успішно у найближчі роки навряд чи вдасться.

Не варто покладати значні сподівання на швидке покращення ситуації у комунальній сфері, лише за рахунок фінансування заходів з його модернізації, за рахунок міського бюджету, адже відомо, що кошти, які скеровуються на цю галузь та її розвиток з так званого «другого кошика» та, зокрема, бюджету розвитку. У свою чергу, основним джерелом доходів, що формують бюджет розвитку більшості міст України є кошти, що отримуються внаслідок відчуження комунального майна (в основному: земля, споруди), а цей ресурс є безмежний. До того ж, Бережани продають землю доволі низькими темпами і сподіватись на різке збільшення доходів у найближчий час можна лише гіпотетично. Місцеві податки і збори також можуть стати джерелом ресурсів для покращення ситуації з фінансуванням комунальної сфери, однак навряд чи найближчим часом Бережанам, навіть якщо суттєво покращити ефективність їх збору, вдасться отримати значні ресурси. Швидше за все, лише прийняті на державному рівні зміни до законодавства, зокрема Бюджетного (перерозподіл коштів між центральним і місцевим рівнями влади) та Податкового кодексів (наприклад, з введенням податку на нерухомість), а також суттєве зменшення кредитних ставок у банківських установах дозволять суттєво покращити ситуацію у цій галузі.

Стратегічна ціль

С.1. Забезпечення реалізації програми реформування КГ міста

Оперативні цілі:

С.1.1. Створення єдиного розрахунково-інформаційного центру

Міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства створюють єдиний розрахунково-інформаційний центр головною метою діяльності якого є покращення збору платежів від населення за спожиті комунальні послуги та створення служби інформування населення

С.1.1.1. Вивчити досвід інших міст України. Підготувати та прийняти рішення про створення розрахунково-інформаційного центру м. Березан

С.1.1.2. Розробити технічне завдання та програмне забезпечення

С.1.1.3. Розробити регламент роботи центру

С.1.1.4. Забезпечити підбір та навчання працівників, створення баз даних

С.1.1.5. Укласти договори про відкриття пунктів прийому платежів від населення

С.1.1.6. Забезпечити промоцію діяльності розрахунково-інформаційного центру м. Березан

С.1.1.7. Запровадити мобільний теле-банкінг та Інтернет-банкінг

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства

С.1.2. Зниження собівартості послуг ЖКГ, запровадження енергозберігаючих технологій

Міська рада переглядає та оптимізує витрати комунальних підприємств і тарифи на комунальні послуги, особливо для бюджетних установ. Виконавчі органи ради розробляють Програму підвищення енергоефективності, енергоощадності та альтернативної енергетики, забезпечують її промоцію та впровадження

- С.1.2.1. Ознайомитись з кращим досвідом міст України та світу у цій галузі
- С.1.2.2. Провести аудит комунальних підприємств та енергоаудит в установах бюджетної сфери
- С.1.2.3. Визначити (відповідно до вимог законодавства) організацію – розробника Програми
- С.1.2.4. Провести аудит тарифів
- С.1.2.5. Затвердити перелік послуг, що перебувають у структурі плати за утримання житла
- С.1.2.6. Провести роз'яснювальну роботу серед населення. Винести питання на громадські слухання (витримати регуляторні процедури)
- С.1.2.7. Підготувати та ухвалити проект рішення міськради про зміну тарифів, що передбачає корекцію тарифів при зміні цін складових, які формують їхню структуру
- С.1.2.8. Забезпечити промоцію та впровадження Програми

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства (співпраця з Спілкою енергоощадних міст України, Асоціацією міст України та громад)

С.1.3. залучення нових джерел фінансування

Міська рада спільно з комунальними підприємствами розробляє системний підхід до визначення і залучення зовнішніх фінансових ресурсів

- С.1.3.1. Вивчити досвід інших міст України у сфері фандрейзінгу
- С.1.3.2. Створити робочу групу з розробки програми залучення фінансових ресурсів (гранти донорських організацій, публічно-приватні партнерства, кошти держпрограм, кошти державних капітальних вкладень, позики, самооподаткування і т.п.)
- С.1.3.2. Ввести до штатного розкладу посаду спеціаліста з фандрейзінгу

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства

С.1.4. Розвиток мережі водопостачання

Міська рада та її виконавчі органи вживають ряд заходів для покращення роботи та технічного обслуговування місцевої системи водопостачання

- C.1.4.1. Провести аудит мережі (із залученням зовнішніх експертів)
- C.1.4.2. Заповіти проектну документацію на комплексну модернізацію та розвиток мережі водопостачання
- C.1.4.3. Організувати роботи щодо здійснення модернізації та розвитку мереж за рахунок інвестиційних складових тарифів, коштів державних та міжнародних фондів, концесії

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства

C.1.5. Будівництво сміттєпереробного заводу та полігону твердих побутових відходів

Міська рада та її виконавчі органи вживають ряд заходів для пошуку інвестора під будівництво сміттєпереробного заводу та відкриття нового полігону твердих побутових відходів

- C.1.5.1. Провести аудит галузі, розробити бізнес-план та визначити ділянку під будівництво сміттєпереробного заводу та зони сортування
- C.1.5.2. Підготувати пакет документів щодо резервування земельної ділянки та/або безособового її виділення для будівництва сміттєпереробного заводу
- C.1.5.3. Провести переговори з сусідніми територіальними громадами на предмет резервування земельної ділянки для відкриття нового полігону твердих побутових відходів
- C.1.5.4. Виготовити проектну документацію
- C.1.5.5. Запровадити роздільний збір ТПВ
- C.1.5.6. Відкрити новий полігон твердих побутових відходів та сміттєпереробний завод

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства

C.1.6. Відновлення вуличного освітлення міста

Виконавчий комітет, комунальні підприємства міста впроваджують програму відновлення та модернізації вуличного освітлення із застосуванням енергозберігаючих технологій

- C.1.6.1. Розробити та прийняти програму відновлення та модернізації вуличного освітлення з використанням енергоощадних ламп та двотарифного обліку електроенергії
- C.1.6.2. Визначити черговість модернізації ліній і розробити бізнес-план цих заходів
- C.1.6.3. При необхідності залучити кредитні кошти для реалізації проекту

С.1.6.4. Виконати розроблений план відновлення та модернізації ліній освітлення

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства

С.1.7. Покращення стану доріг

Виконавчі органи міської ради проводять аудит (вивчення стану) доріг, формують паспорти вулиць і розробляють програму утримання та ремонту міських доріг

С.1.7.1. Створити робочу групу, що розробить програму утримання та ремонту доріг

С.1.7.2. Провести аудит доріг

С.1.7.3. Розробити паспорти доріг (вулиць, провулків і т.п.)

С.1.7.4. Підготувати річний та перспективний план поточного та капітальних ремонтів доріг, комунікацій, тротуарів

С.1.7.5. Розробити та впровадити нову транспортну схему руху транспортних засобів у місті з врахуванням технічних параметрів дорожнього покриття кожної вулиці. Встановити необхідні дорожні знаки

С.1.7.6. Лобіювати будівництво нової обвідної дороги

Відповідальні: міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства

Стратегічна ціль

С.2. Реформування сфери утримання та експлуатації житлового фонду

Оперативні цілі:

С.2.1. Запровадження нових форм обслуговування житлового фонду

Міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства розробляють та впроваджують програму обслуговування житлового фонду через залучення на ринок приватного бізнесу та створення ОСББ

С.2.1.1. Вивчити досвід інших міст України

С.2.1.2. Провести промоційну кампанію із залучення МСП до системи обслуговування житлового фонду міста

С.2.1.3. Залучити МСП до системи обслуговування житлового фонду міста

С.2.1.4. Розробити механізми зацікавлення мешканців будинків, які бажають створити товариства співвласників (встановлення домофонів, ремонт сходових кліток, встановлення пристрою регулювання температури теплоносія на елеваторному вузлі і т.п.)

С.2.1.5. Провести промоційну кампанію серед населення стосовно активізації створення ОСББ

С.2.1.6. Створити в складі виконкому консультативний відділ або ввести у штатний розпис посаду спеціаліста з питань створення і підтримки діяльності ОСББ

Відповідальні: Міська рада, виконавчий комітет, комунальні підприємства

УПРАВЛІННЯ ВПРОВАДЖЕННЯМ

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Із самого початку роботи зі стратегічного планування в Березанах підкреслювалась важливість етапу реалізації Стратегічного плану та моніторингу його впровадження. Успіх цієї роботи буде вимірюватись позитивними економічними та іншими змінами, що стануть наслідком виконання передбачених планом проектів – оперативних цілей – і реалізації його стратегічних цілей.

Першим кроком на шляху реалізації Стратегічного плану буде його прийняття міською радою. Вкрай важливо забезпечити політичну волю до запровадження змін, а також людські та фінансові ресурси, необхідні для виконання всіх проектів, передбачених оперативними цілями плану.

Щоб гарантувати реалістичність і здійсненність плану, над його розробкою працювало близько 40 лідерів громади – представників бізнесу, органів місцевого самоврядування, промислових підприємств, культурних та освітніх закладів тощо. Динамічний процес роботи в Експертному комітеті (ЕК) і робочих групах посилив ентузіазм учасників процесу, що створює чудову основу для підтримки впровадження програми.

Відповідальність за моніторинг упровадження буде покладена на Комітет з управління впровадженням (КУВ), який складатиметься з найбільш активних членів ЕК, наприклад, таких осіб: голова ЕК, заступники міського голови, працівники міської ради, інших зацікавлених осіб, що здебільшого представляють підприємців міста. Таким чином, КУВ за своїм складом стане продовженням публічно-приватного партнерства, яке уможливило процес стратегічного планування – і зміцнилось упродовж останніх місяців спільної роботи.

КУВ здійснюватиме моніторинг якості виконання завдань, дотримання графіку зустрічаючись щоквартально для оцінки виконання завдань кожної з 25 оперативних цілей, передбачених стратегічним планом. Підтримку діяльності КУВ забезпечуватимуть заступники міського голови.

Стратегічний план є «живим документом». Його зроблено не з каменю, і він може коригуватися у міру зміни обставин. Тому члени КУВ, а також всі мешканці Березан, причетні до згаданої роботи, повинні стежити за тим, щоб стратегічні й оперативні цілі, завдання плану залишалися доречними та актуальними – і реалізовувалися. За рік ЕК збереться знову, щоб оцінити досягнуті результати і – за необхідності – розглянути можливі зміни до Стратегічного плану. Очевидно, ці пропозиції доцільно винести на розгляд міської ради та при потребі внести необхідні зміни до плану.

Важливо, щоб міська рада принаймні раз на рік розглядала питання про хід виконання Стратегічного плану економічного розвитку.

Додатки

Примітка. Додатки включають:

- Додаток А Склад експертного комітету
- Додаток В Проектні листки (на 25 стор.)
- Додаток С Профіль громади (на 32 стор.)
- Додаток D Звіт про результати опитування підприємців Бережан (на 15 стор.)

Примітка 2. Додатки В, С, D – видані окремо

Додаток А

СКЛАД ЕКСПЕРТНОГО КОМІТЕТУ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

№ п/п	Прізвище, ім'я по батькові	Організація, посада
1	Токарський Степан Володимирович	міський голова
2	Банах Лідія Василівна	головний бухгалтер централізованої бухгалтерії при міській раді
3	Бич Василь Володимирович	методист райметодкабінету відділу освіти Березанської районної державної адміністрації, депутат районної ради
4	Бойко Михайло Теодозійович	пенсіонер, депутат міської ради, голова постійної комісії з питань законності та правопорядку
5	Була Богдан Васильович	директор Березанської загальноосвітньої школи I-III ст. №2, депутат міської ради, голова постійної комісії з соціальних питань та збереження історико-культурної спадщини
6	Бушта Василь Степанович	директор Державного історико-архітектурного заповідника м. Березани
7	Валов Олег Володимирович	заступник міського голови
8	Волинець Надія Іларіонівна	вчений секретар, науковий працівник ДІАЗу м. Березани, почесний громадянин міста, позаштатний радник міського голови
9	Гайдукевич Володимир Олексійович	голова правління ВАТ „Березанський склозавод”
10	Главацький Олександр Степанович	заступник начальника РВ УМВСУ по громадському блоку
11	Голод Надія Антонівна	директор краєзнавчого музею
12	Горанина Богданович	директор ТзОВ „ВІКТ”, голова ради підприємців міста
13	Городиська Богдана Євстахівна	начальник Березанської міжрайонної податкової інспекції
14	Здирко Іван Михайлович	приватний підприємець
15	Зорик Василь Петрович	перший заступник міського голови
16	Карабаник Володимир Іванович	завідувач відділу гуманітарної освіти, виховання і студентських справ ВСП НАУ Березанського агротехнічного інституту, депутат районної ради
17	Кізима Марія Володимирівна	заступник начальника райфінуправління Березанської районної адміністрації
18	Колодка Нестор Михайлович	начальник філії „Березанський райавтодор”, депутат обласної ради
19	Комарницький Степан Юрійович	керуючий справами (секретар) виконавчого комітету
20	Кріль Василь Тарасович	голова правління ВАТ „Березаниавтотранс”, депутат міської ради, голова постійної планово-бюджетної комісії
21	Кузів Володимир Степанович	заступник начальника управління економіки Березанської районної державної адміністрації

Стратегічний план економічного розвитку м. Березани

22	Кузів Павло Григорович	директор аудиторсько-консультаційної фірми „Орієнтир-аудит”, депутат обласної ради
23	Левчук Олександр Петрович	директор ДП „Бережанське лісомисливське господарство”, депутат обласної ради
24	Любовицький Ярослав Іванович	керуючий Бережанським відділенням “Приватбанк”
25	Львівський Орест Ярославович	завідувач районного відділу статистики
26	Маршутка Ярослав Богданович	керуючий Бережанським відділенням “Укрсоцбанк”
27	Мельник Богдан Михайлович	лікар Бережанської районної лікарні, депутат міської ради, голова постійної комісії з охорони навколишнього природного середовища
28	Мельник Ігор Михайлович	редактор районної газети „Бережанське віче”
29	Новоженець Ярослав Іванович	вчитель, позаштатний радник міського голови
30	Петровський Володимир Михайлович	перший заступник голови Бережанської РДА, депутат районної ради
31	Погоратий Ігор Васильович	начальник юридичного та інформаційно-аналітичного відділу міської ради
32	Раєвський Іван Володимирович	голова правління ВАТ „Бережанський хлібозавод”, депутат міської ради, голова постійної комісії з питань розвитку підприємництва і промислового розвитку
33	Рутковський Микола Михайлович	голова правління Бережанського районного споживчого товариства, депутат районної ради
34	Семеген Ігор Антонович	завідувач структурного підрозділу з підготовки молодших спеціалістів ВСП НАУ Бережанського агротехнічного інституту
35	Соломеїна Богдана Євгенівна	секретар міської ради
36	Соломко Василь Федорович	заступник голови Бережанської районної ради, депутат районної ради
37	Сп’як Катерина Миколаївна	директор міського комунального підприємства „Благоустрій”, депутат міської ради, голова постійної комісії з питань житлово-комунального господарства і благоустрою
38	Халупник Зіновій Онуфрійович	начальник відділу містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства міської ради, депутат міської ради, голова постійної комісії із земельних відносин
39	Чибрас Володимир Михайлович	голова правління ВАТ „Бережанський цегельний завод „Керамік”, депутат обласної ради
40	Ширін Михайло Миколайович	головний державний санітарний лікар Бережанського району
41	Штогрин Степан Миколайович	керуючий Бережанським відділенням “Укрсиббанк”, депутат районної ради
42	Янюк Василь Іванович	головний лікар Бережанської центральної районної лікарні, депутат районної ради